

MARIO
VARGAS
LJOSA

PET UGLOVA

Prevela
Gordana Mihajlović

■ Laguna ■

Naslov originala

Mario Vargas Llosa
CINCO ESQUINAS

Copyright © Mario Vargas Llosa, 2016
Translation copyright © 2016 za srpsko izdanje, LAGUNA

OD ISTOG PISCA:

Grad i psi

Zelena kuća

Razgovor u Katedrali

Pantaleon i posetiteljke

Rat za smak sveta

Povest o Majti

Pohvala pomajci

Jarčeva fešta

Avanture nevaljale devojčice

Keltov san

Riba u vodi

Pet uglova

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Alonsu Kuetu

SADRŽAJ

I	MARISIN SAN	11
II	NEOČEKIVANA POSETA.	22
III	VIKEND U MAJAMIJU.	30
IV	POSLOVNI ČOVEK I ADVOKAT	40
V	PEĆINA TRAČEVA	47
VI	OLUPINA ŠOU-BIZNISA	57
VII	KIKEOVA AGONIJA	67
VIII	PALČICA	77
IX	JEDINSTVENI POSAO	85
X	TROJICA ŠALJIVDŽIJA.	94
XI	SKANDAL	103
XII	NARODNA KUHINJA	116
XIII	ODSUSTVO.	126
XIV	BRAČNE RAZMIRICE I POMIRENJA.	140
XV	PALČICA SE PLAŠI.	151

XVI	VELEPOSEDNIK I KINESKINJA	162
XVII	NEOBIČNE OPERACIJE OKO HUANA PEINETE .	175
XVIII	NAJDUŽA NOĆ INŽENJERA KARDENASA . . .	191
XIX	PALČICA I VLAST	199
XX	KOVITLAC	217
XXI	VANREDNO IZDANJE RAZOTKRIVANJA	249
XXII	HEPIEND?	264

Pet uglova je književna tvorevina i plod mašte a pisac je u njoj, da bi stvorio neke likove, bio nadahnut ličnostima ljudi od krvi i mesa, s kojima oni uz to dele i ime, mada je s njima u toku celog romana postupano kao sa izmišljenim bićima. Autor je sve vreme gradio priču potpuno slobodno, i događaji o kojima se pripoveda nemaju odraza u stvarnosti.

I

MARISIN SAN

Je li se ona to probudila ili i dalje sanja? Toplina u desnom stopalu bila je prisutna sve vreme, neobičan osećaj od kog su joj trnci prolazili kroz celo telo, odajući da nije sama u krevetu. Sećanja su joj isprva nahrupila u glavu, ali su se zatim lagano raspoređivala kao kad se polako popunjava ukrštenica. Bile su lepo raspložene i pomalo nacvrckane od vina popijenog posle večere, prelazeći sa terorizma na filmove i tračeve o znanima i neznanima, kad je Ćabela najednom pogledala na sat i skočila na noge, ubledela: „Polijski čas! Gospode bože, nemam više vremena da stignem u Rinkonadu. Kako nam je brzo prošlo vreme.“ Marisa je navalila da ostane da prespava kod nje. Neće biti problema. Kike je otputovao u Arekipu radi sastanka upravnog odbora sutradan rano ujutro u pivari, mogu da se razbaškare u apartmanu kod Golf kluba. Ćabela je pozvala muža. Uvek pun razumevanja, Lusi-jano je kazao da nema nikakvih smetnji, on će se postarati da obe devojčice krenu tačno na vreme da uhvate školski

autobus. Neka Ćabela samo ostane kod Marise, bolje to nego da je uhapsi neka patrola ako prekrši policijski čas. Prokleti policijski čas. Ali, dabome, terorizam je još gori.

Ćabela je ostala da prespava kod nje, i Marisa je sad osećala njen taban na svom desnom ristu: blag pritisak, nežan, topao, tanan osećaj. Kako je došlo do toga da su se našle tako blizu jedna drugoj u bračnom krevetu, tako velikom da se Ćabela, videvši ga, našalila: „Gle ti ovo, Marisita, reci mi molim te koliko osoba spava u ovom džinovskom krevetu?“ Setila se da su obe legle svaka u svoj ugao, i da ih je delilo najmanje pola metra rastojanja. Koja od njih se u snu toliko pomerila da je Ćabelino stopalo sad blago oslonjeno na njen rist?

Nije se usuđivala da se pomeri. Zadržavala je dah da ne probudi prijateljicu, da ne bi povukla stopalo pa da onda iščezne taj izuzetno prijatan osećaj koji joj se od rista širio po ostatku tela i držao je u napetosti i usredsređenu. Mic po mic je razabrala, u pomrčini spavaće sobe, nekoliko procepa na roletnama kuda je prolazila svetlost, senku komode, vrata garderobe, vrata na kupatilu, pravougaonike slika na zidovima, Tilsinu pustinju sa ženom-zmijom, Sisloovu odaju sa totemom, stonu lampu, Berokalovu skulpturu. Zažmurila je i oslušnula: veoma slabo ali ritmično, tako je disala Ćabela. Spavala je, možda je sanjala, i onda je ona, bez sumnje, ta koja se u snu primakla telu svoje prijateljice.

Iznenadena, posramljena, opet se pitajući da li je budna ili sanja, Marisa je naposljetku postala svesna nečega što je njeno telo već znalo: uzbuđena je. To nežno stopalo što joj je zagrejalo rist uspalilo joj je kožu i čula, i zacelo, ako spusti šaku niz međunožje, videće da je vlažno. „Jesi

li ti poludela?“ , upitala je sebe. „Da se uzbudiš zbog žene? Otkad to, Marisita?“ Često se uzbuđivala nasamo, naravno, i takođe se poneki put samozadovoljavala trljajući se jastukom između nogu, ali uvek je mislila na muškarce. Koliko se ona seća, na neku ženu, nikad, ni u ludilu! Međutim, sad jeste, napaljena je, drhti od glave do pete i izgara od želje da im se ne dodirnu samo stopala nego i tela i da oseti svuda, kao na tom ristu, prijateljičinu blizinu i toplinu.

Pomićući se poput daška lahora, dok joj je srce divlje tuklo, oponašajući disanje kao kad spava, donekle se okrenula u stranu i tako je, iako je nije dodirivala, opazila da se zaista nalazi tek koji milimetar od Ćabelinih leđa, zadnjice i nogu. Bolje je čula njeno disanje i mislila je da oseća skriveni miris koji je izvirao iz tog tela veoma blizu njenoga, stizao do nje i obavijao je. Uprkos samoj sebi, kao da ne shvata šta radi, polako-polakice je pomerila desnu šaku i spustila je na prijateljičinu butinu. „Blagosloven neka je policijski čas“, pomislila je. Osetila je da joj je srce življe zakucalo: Ćabela će se probuditi, skloniće njenu ruku. „Odmakni se, ne dodiruj me, jesi li poludela? Šta ti je?“ Ali Ćabela se nije pomerala i kao da je sve vreme spavala dubokim snom. Čula je kako udiše, izdiše, učinilo joj se da taj vazduh struji do nje, ulazi joj na nos i usta i zagreva joj utrobu. Iz časa u čas je, onako sva uzbuđena, kakva glupost, pomišljala na policijski čas, na nestanke struje, na otmice – naročito na Kaćitovu – i na bombe terorista. Kakva zemlja, kakva zemlja!

Pod njenom rukom, površina te butine bila je jedra i mekana, malčice vlažna, možda zbog znojenja ili neke kreme. Da li se Ćabela pred spavanje namazala nekom od

krema koje je Marisa držala u kupatilu? Ona je nije videla kad se skinula; dala joj je jednu svoju spavaćicu, veoma kratku, i Ćabela se presvukla u garderobi. Kad se vratila u sobu, već ju je imala na sebi; bila je poluprovidna, ostavljala joj je obnažene ruke, noge i delić stražnjice i Marisa je pamtila da je bila pomislila: „Što je zgodna, kako je dobro očuvana iako je rodila dve ćerke, to je zbog njenih odlazaka u teretanu triput sedmično.“ I dalje se pomerala milimetar po milimetar, sve vreme sa rastućom bojazni da će probuditi prijateljicu; a sad, uspaničena i srećna, osećala je da se iz časa u čas, u ritmu disanja i jedne i druge, delovi butine, stražnjice, njihovih nogu dodiruju i istog trena razdvajaju. „Sad će se probuditi, Marisa, to što činiš je ludost.“ Ali nije uzimala i još je čekala – šta je čekala? – kao u transu, naredni kratkotrajan dodir. Njena desna šaka i dalje je bila blago oslonjena na Ćabelinu butinu i Marisa je primetila da je počela da se znoji.

Uto se njena prijateljica pomerila. Marisa je pomislila da će srce prestati da joj kuca. Na nekoliko sekundi je zaustavila dah; čvrsto je zažmurila, praveći se da spava. Ne pomerajući se s mesta, Ćabela je podigla ruku, i Marisa je osetila da se na njenu šaku, naslonjenu na Ćabelinu butinu, spušta Ćabelina šaka. Hoće li je povući jednim trzajem? Ne, naprotiv, nežno, reklo bi se s ljubavlju, Ćabela je ispreplela prste s njenima, a zatim povukla Marisinu šaku blago je stiskajući, sve vreme pripijenu uz svoju kožu, ka svom međunožju. Marisa nije mogla čudom da se načudi. Osećala je pod prstima šake koju je zarobila Ćabela malje lagano izdignutog stidnog predela i ovlaženu, pulsirajuću šupljinu, o koju ju je Ćabela pritiskala. Drhteći od glave do pete, Marisa se okrenula na bok, pripila grudi, trbuh,

noge uz prijateljičina leđa, stražnjicu i noge, dok joj je u isti mah sa svojih pet prstiju trljala vaginu, trudeći se da nađe mali klitoris, čeprkajući, razdvajajući navlažene usne njene vagine narasle od žudnje, sve vreme vođena Ćabelinom rukom, osećajući da ona takođe drhti, da se priljubljuje uz njeno telo, pomažući da im se tela isprepletu i da se stopi s njom.

Marisa je zaronila lice u gustu kosu razmičući je pokretima glave, dok nije pronašla Ćabelin vrat i uši, i sad ih je ljubila, lizala i grickala naslađujući se, ne razmišljajući više ni o čemu, obnevidela od sreće i od želje. Kroz nekoliko sekundi ili minuta, Ćabela se okrenula i sama potražila njena usta. Ljubile su se žudno i pomamno, najpre usnama a zatim, otvarajući usta, mešajući jezike, razmenjujući pljuvačke, a ruke obeju njih su skidale – trgale – sa one druge spavačicu dok se nisu obnažile i ispreplele tela; okretale su se na jednu pa na drugu stranu, mazeći jedna drugoj dojke, ljubeći ih, a zatim pazuha i trbuh, dok je jedna draškala vaginu druge i osećale su kako one pulsiraju u bezvremenom vremenu, veoma beskonačnom i veoma silovitom.

Kad je Marisa, omamljena, zadovoljena, i protiv svoje volje osetila da neodoljivo tone u san, stigla je da kaže sebi da za vreme celog tog izvanrednog malopredašnjeg iskustva ni ona ni Ćabela – za koju se činilo da je takođe odjezdila u carstvo snova – nisu razmenile ni jednu jedinu reč. Dok je uranjala u bezdanu prazninu, opet je pomislila na policijski čas i učinilo joj se da u daljini čuje eksploziju.

Satima kasnije, kad se probudila, sivkasto dnevno svetlo je ulazilo u spavaću sobu tako što su ga roletne propuštale tek tu i tamo, a Marisa je ležala sama u krevetu.

Sramota ju je protresala od glave do pete. Zar se sve to zaista dogodilo? Nemoguće, ne, ne. Ali jeste, dakako da se dogodilo. Tada je začula zvuke u kupatilu, i uplašeno sklopila oči, glumeći da spava. Zaškiljila je i kroz trepavice ugledala Ćabelu, obučenu i doteranu, spremnu da krene.

– Marisita, oprosti molim te, probudila sam te – čula je kako izgovara, najprirodnijim glasom na svetu.

– Šta tebi neće pasti na pamet – promucala je, ubeđena da joj je glas jedva čujan. – Već ideš? Nećeš pre toga da doručkuješ?

– Neću, srce – odvrtila je prijateljica: njoj bogami glas nije podrhtavao a nije delovalo ni da joj je nelagodno; izgledala je isto kao i uvek, bez tračka crvenila na obrazima a pogled joj je bio savršeno prirodan, bez trunke zlobe i obešenjaštva u krupnim, tamnim očima, sa crnom, pomalo razbarušenom kosom. – Žurim da zateknem malecke pre nego što pođu u školu. Najlepše ti hvala na gostoprimstvu. Čujemo se, šaljem ti cmokić.

Dobacila joj je poljubac sa vrata spavaće sobe i otišla. Marisa se skupila, protegla, i umalo da ustane, ali se opet skupila i pokrila čaršavima. Naravno da se to dogodilo, a najbolji dokaz je što je gola a spavačica joj je izgužvana i napola visi sa kreveta. Podigla je čaršave i nasmejala se videvši da je spavačica koju je bila pozajmila Ćabeli takođe tu, gužvica pokraj njenih stopala. Spopao ju je smeh, ali naprečac je utihnula. Gospode bože, gospode bože. Da li se kaje? Nimalo. Ćabela je baš odvažna. Da li je ona radila tako nešto i ranije? Nemoguće. Odavno se znaju, uvek su sve pričale jedna drugoj, da je Ćabela nekad imala avanturu takve vrste, poverila bi joj to. Ili možda ne bi? Da li će se njihovo prijateljstvo zbog toga promeniti? Naravno

da neće. Ćabelita joj je najbolja prijateljica, bliža od rođene sestre. Kako će ubuduće izgledati odnos između njih dve? Isto kao ranije? Sad moraju da dele strahovitu tajnu. Gospode bože, gospode bože, nije mogla da veruje da se to desilo. Celog jutra, dok se kupala, oblačila, doručkovala, izdavala uputstva kuvarici, kućepazitelju i kućnoj pomoćnici, po glavi su joj se motala ista pitanja: „Marisita, jesi li učinila to što si učinila?“ A šta ako Kike dozna da su ona i Ćabela učinile to što su učinile? Da li će se naljutiti? Hoće li joj prirediti ljubomornu scenu kao što bi da ga je prevarila s muškarcem? Da li da mu ispriča? Ne, nikad, ni u snu snova, to ne sme da dozna niko više, kakva sramota. I još negde u vreme ručka, kad je Kike prispeo iz Arekipe i doneo joj opštepoznate čokoladne bombonice „iberika“, i kesu ljutih papričica, dok ga je ljubila pitajući kako je prošao na upravnom odboru pivare – „Dobro, dobro, plavojko, doneli smo odluku da prestanemo da isporučujemo pivo u Ajakućo, ne isplati se, upropašćuju nas količine koje traže teroristi i lažni teroristi“ – ona se i dalje pitala: „A zašto mi Ćabela nije ništa nagovestila, nego je otišla kao da se ništa nije desilo? Pa kako zašto, glupa gusko? I ona je umirala od sramote, nije želela da se pravi nevešta i radije je odglumila kao da se ništa nije dogodilo. Ali jeste se dogodilo, Marisita. Da li će se desiti opet ili neće nikad više?“

Provela je celu sedmicu ne usuđujući se da telefonira Ćabeli, nestrpljivo iščekujući da ona pozove nju. Da ne poveruješ! Nikad nije prošlo toliko dana a da se ne vide ili ne čuju. Ili, može biti, kad bolje porazmisli, i nije tako čudno: sto posto se oseća neprijatno kao i ona i sigurno čeka da ona preuzme inicijativu. Da se Ćabela nije naljutila? Ali

zašto bi? Zar nije ona napravila prvi korak? Marisa joj je samo stavila šaku na nogu, moglo je to biti nešto slučajno, nehотиčno, bez loše namere. Čabela ju je uhvatila za šaku i navela da je dodiruje tamo i da je zadovoljava. Kakva smelost! Kad bi joj nadošle takve misli, obuzimala ju je luda želja da se smeje a crvenilo joj je udaralo u obraze i mora biti da su rumenili kao bulke.

Tako je provela ostatak sedmice, napola odsutna, skoncentrisana na tu uspomenu, gotovo i ne primećujući da se pridržava ustaljenih obaveza upisanih u svom planeru, časovi italijanskog kod Dijane, čaj kod tetaka u čast Margoine nećake koja se konačno udaje, dva radna ručka sa Kikeovim partnerima pošto pozivnice važe i za supruge, obavezan odlazak kod tate i mame na čaj, u bioskop sa rođakom Matilde, gde uopšte nije obraćala pažnju na film pošto joj ono ni na časak nije izbijalo iz glave i pokatkad bi se još zapitala nije li to bio samo san. I onaj ručak sa školskim drugaricama i neizbežan razgovor, koji je pratila samo napola, o sirotom Kaćitu, otetom pre blizu dva meseca. Pričalo se da je iz Njujorka doputovao stručnjak osiguravajućeg društva da pregovara s teroristima o otkupu i da jadna Nina, njegova žena, ide na terapiju da ne bi sišla s uma. Bila je do te mere rastresena da je jedne od tih noći Enrike vodio ljubav s njom a ona iznebuha primetila da kod njenog muža splašnjava želja i da joj govori: „Ne znam šta ti je, plavojko, mislim da te za deset godina braka nikad nisam video tako bezvoljnu. Da nije zbog terorizma? Bolje da spavamo.“

U četvrtak, tačno nedelju dana nakon onoga što se jeste ili nije dogodilo, Enrike se vratio iz kancelarije ranije nego obično. Sedeli su na terasi i pili viski, gledajući

more svetlašaca Lime podno svojih nogu i razgovarali, naravno, o temi koja je tih dana opsedala sve domove, atentatima i otmicama Sendero Luminosa* i Revolucionarnog pokreta Tupak Amaru,** o nestancima struje gotovo svake večeri budući da su dizani u vazduh transformatori koji su ostavljali u mraku cele gradske četvrti, i o eksplozijama kojima su teroristi budili stanovnike Lime u ponoć i u zoru. Sećali su se da su s te iste terase pre nekoliko meseci videli kako su se usred noći na obližnjem brdu upalile buktinje obrazujući srp i čekić, kao proročanstvo onoga što ih čeka ako senderisti pobeđu u tom ratu. Enrike je govorio da situacija postaje nesnosna za preduzeća, bezbednosne mere vrtoglavo povećavaju troškove, osiguravajuće kompanije žele da i dalje podižu premije i, ako ispadne kako žele razbojnici, Peru će se ubrzo naći u istoj situaciji kao Kolumbija, gde se poslovni ljudi, koje su oterali teroristi, po svemu sudeći masovno sele u Panamu i u Majami, da odande upravljaju svojim poslovima. Uz sve propratne komplikacije, dodatne troškove i gubitke. I upravo je izgovarao: „Možda ćemo i mi morati da odemo u Panamu ili u Majami, dušo“, kad se Kintanilja, kućepazitelj, pojavio na terasi. „Gospođa Čabela, gospođo.“ „Prebaci mi vezu u spavaću sobu“, zatražila je, i dok je ustajala, čula je da joj Kike govori: „Plavojko, reci Čabeli da ću ovih dana pozvati Lusijana da se nađemo nas četvoro.“

* Neomaoistički gerilski pokret u Peruu, *Sendero Luminoso* (Svetla staza). (Prim. prev.)

** *Movimiento Revolucionario Tupac Amaru (MRTA)* – radikalni komunistički, gerilski i teroristički pokret u Peruu, koji je delovao od 1984. do 1997. godine. (Prim. prev.)

Kad je sela na krevet i uzela slušalicu, tresle su joj se noge. „Halo, Marisita?“, čula je, i odgovorila: „Baš dobro što si pozvala, nisam znala gde mi je glava od silnih obaveza i htela sam da te pozovem sutra rano ujutro.“

– Ležala sam u krevetu, imala sam veoma jak grip – kazala je Ćabela – ali prolazi. I užasno si mi nedostajala, srce.

– I ti meni – odvrtila je Marisa. – Mislim da nikad nije prošlo nedelju dana a da se nismo videle, zar ne?

– Hoću da te pozovem na jedan put – kazala je Ćabela.

– Upozoravam te da neću prihvatiti „ne“ kao odgovor. Moram da otputujem u Majami na dva-tri dana, došlo je do nekih neprilika u apartmanu u Aveniji Brikel i srediće se samo ako odem lično. Pođi sa mnom, ja sve plaćam. Već imam avionske karte za obe, dobila sam ih badava zbog broja nakupljenih milja. Polećemo u četvrtak u ponoć, bićemo tamo u petak i subotu, a vraćamo se u nedelju. Nemoj me odbiti pošto ću se smrtno naljutiti na tebe, dušo.

– Naravno da ću poći s tobom, sa zadovoljstvom – odvrtila je Marisa; činilo joj se da će joj srce svakog trenutka iskočiti iz grudi. – Iz ovih stopa idem da kažem Kikeu i ako se zbog nečeg usprotivi, razvešću se. Mnogo ti hvala, srce. Božanstveno, božanstveno, oduševljena sam idejom.

Spustila je slušalicu i još malo posedela na krevetu, dok se nije smirila. Obuzeo ju je osećaj zadovoljstva, nezvesnost ispunjena srećom. Ono je prošlo i sad će ona i Ćabela narednog četvrtka otići u Majami i na tri dana zaboraviti otmice, policijski čas, nestanke struje i ceo taj košmar. Kad se opet pojavila na terasi, Enrike se našalio: „Ko se smeje sebi u nedra, seća se svojih psina. Hoćeš li mi reći zašto ti tako blistaju oči?“ „Neću ti reći, Kike“,

flertovala je sa mužem, obavijajući mu ruke oko vrata. „Ni za živu glavu ti neću reći. Cabela me je pozvala u Majami na tri dana i kazala sam joj da ću se razvesti od tebe ako mi ne dopustiš da pođem s njom.“

II

NEOČEKIVANA POSETA

Čim ga je video kako ulazi u njegovu kancelariju, inženjer Enrike Kardenas – za ženu i prijatelje Kike – osetio je nekakvu neobičnu nelagodnost. Šta ga nervira kod novinara koji mu prilazi sa ispruženom rukom? To što hoda kao Tarzan, mlatara rukama i kočoperi se kao kralj džungle? To što se kikoće kao pacov, od čega mu se nabira čelo ispod kose, zalizane gelom i splepljene na glavi poput metalnog šlema? Ljubičaste pantalone od rebrastog somota pripijene kao rukavica uz uzano i sitno telo? Ili žute cipele sa debelim platformama da bi izgledao viši? Sve na njemu činilo mu se ružno i skorojevičko.

– Drago mi je, inženjeru Kardenase – pružio mu je mekanu i sitnu šaku, koja je ovlažila njegovu svojim znojem. – Najzad da dozvolite da vam stegnem ruku, posle onolikog navaljivanja.

Imao je piskav glasić i činilo se da se ruga, šarao je okicama levo-desno, sitno telo mu je bilo sama kost i koža, a Enrike je povrh svega zapazio da mu ili noge ili pazusi

smrde. Da mu nije zbog mirisa taj čovek tako nesimpatičan od samog početka?

– Oprostite, znam da ste često zvali – izvinio se ne preterano usrdno. – Ne mogu da primim sve koji me zovu, ne možete zamisliti koliko mi je raspored pretrpan. Sedite, molim vas.

– Mogu odlično da zamislim, inženjeru – odvratio je sitni čovek; cipeletine sa visokim potpeticama su škripale a na sebi je imao veoma strukiran plavi sako i kravatu s prelivima u duginim bojama, koja kao da ga je stezala. Sve je na njemu bilo minijaturno, uključujući i glas. Koliko li može biti star? Četrdeset, pedeset godina?

– Kakav fantastičan pogled imate odavde, inženjeru! Ono u pozadini je brdo San Kristobal, zar ne? Jesmo li na dvadesetom ili na dvadeset prvom spratu?

– Dvadeset prvom – naznačio je Kike. – Imate sreće, danas je sunčan dan i može se uživati u pogledu. U ovo doba godine najčešće čitav grad iščezne u izmaglici.

– Mora biti da vam to što vam je Lima pod nogama daje ogroman osećaj moći – našalio se posetilac; sivo-smeđe okice su se nemirno pomicala, a sve što je govorio, činilo se Kikeu, odavalo je duboku neiskrenost. – I kako vam je otmena kancelarija, inženjeru. Dopustite da malo pogledam te slike.

Sad se posetilac šetkao pregledajući potpuno staloženo mehaničke crteže cevi, koturova, klipova, rezervoara za vodu i vodoskoka kojima je dekoraterka Leonorsita Artigas ukrasila zidove kancelarije iznoseći argument: „Kike, zar ne liče na apstraktne grafike?“ Vešt potez Leonorsite, koja je bar postavila te bezlične hijeroglifske crteže

naizmenično sa lepim fotografijama peruanskih pejzaža, koštao ga je pravo bogatstvo.

– Da se predstavim – najzad je izjavila ta spodoba. – Rolando Garo, celog svog veka novinar. Direktor sam nedeljnika *Razotkrivanja*.

Pružio mu je vizitkartu, sve vreme sa poluosmehom, dok mu se obraćao tim piskavim, visokim glasićem što kao da je bio bodljikav. To ga najviše nervira kod posetioca, domislio je Enrike: ne smrad, nego glas.

– Poznajem vas, gospodine Garo – pokušao je da bude ljubazan. – Poneki put sam gledao vašu televizijsku emisiju. Ukinuta je iz političkih razloga, je li tako?

– Ukinuta je zato što sam govorio istinu, a to se ne podnosi mnogo u Peruu ni danas ni odvajkada – izjavio je novinar sa gorčinom, ali ne skidajući osmeh sa lica. – Ukinuto mi je već nekoliko radijskih i televizijskih emisija. Pre ili kasnije će mi ukinuti i *Razotkrivanja*, iz istog razloga. Ali ja ne hajem za to. To su rizici ovog posla, u ovoj zemlji.

Gledao ga je skupivši okice kao da ga začikava i Enrike je zažalio što je primio tog stvora. Zašto je tako postupio? Zato što ga je sekretarica, nakon nebrojenih poziva, upitala: „Da mu kažem onda da ga nećete primiti, gospodine? Ne mogu više da ga podnesem, izvinite. Izluđuje nas sve u kancelariji. Zove po pet-šest puta svakoga dana, i tako nedeljama.“ Pomislio je da, naposletku, novinar ponekad može biti od koristi. „A takođe i opasan“, zaključio je. Predosetio je da iz te posete neće proizaći ništa dobro.

– Recite šta mogu da učinim za vas, gospodine Garo – zapazio je da je novinar prestao da se smeška i da se upiljio u njega pomalo snishodljivim a pomalo sarkastičnim

pogledom. – Ako su u pitanju reklamni oglasi, odmah ću vam reći da se mi ne bavimo time. Imamo podugovor s kompanijom koja vodi celokupno reklamiranje naše grupe.

Međutim, očigledno, posetilac nije želeo reklame za nedeljnik. Čovečić se sasvim uozbiljio. Nije progovarao; posmatrao ga je ćutke, kao da traži reči koje će upotrebiti u nastavku ili da ga drži u iščekivanju da bi ga unervozio. I zbilja, dok je čekao da Rolando Garo otvori usta, Enrike je, osim razdraženosti, počeo da oseća i uznemirenost. Šta je namerio taj mali skorojević?

– Zašto nemate telohranitelje, inženjeru? – najednom je upitao Garo. – Bar se ne vide.

Enrike je iznenađeno slegnuo ramenima.

– Verujem u predodređenost sudbine i veoma cenim svoju slobodu – odgovorio je. – Neka bude šta biti mora. Ne bih mogao da živim okružen telohraniteljima, osećao bih se kao u zatvoru.

Da li je taj čovek došao da ga intervjuiše? Neće mu dati intervju i bez pardona će ga izbaciti na ulicu što pre.

– U pitanju je nešto veoma osetljivo, inženjeru Kardense – novinar je utišao glas kao da i zidovi mogu da ih čuju; govorio je namerno sporo, dok je pomalo teatralno otvarao izbledelu kožnu mapu koju je nosio sa sobom i iz nje izvlačio fasciklu učvršćenu dvema debelim žutim elastičnim trakama. Nije mu je odmah dao; stavio ju je na kolena i opet se upiljio u njega okicama glodara, u kojima se Enrikeu učinilo da je uočio nešto razliveno, možda preteće. U koji zao čas mu je palo na pamet da se sastane s njim? Logično bi bilo da ga je primio neki njegov pomoćnik, saslušao ga i otarasio ga se. Sad je kasno i može biti da će zažaliti.

– Ostaviću vam ovaj dosije da ga pažljivo pogledate, inženjeru – izjavio je Garo pružajući mu fasciklu preterano ozbiljno. – Kad budete bacili letimičan pogled na njega, razumećete zašto sam želeo da ga lično donesem, a ne da ga ostavim u rukama vaših sekretarica. Budite sigurni da magazin *Razotkrivanja* nikad ne bi objavio nešto tako nisko.

Napravio je dugu pauzu, motreći ga netremice, i produžio da govori u falsetu, sve tiše:

– Ne pitajte me kako je to dospelo u moje ruke, pošto vam neću reći. To je pitanje novinarske deontologije, pretpostavljam da znate šta je to. Profesionalna etika. Ja uvek poštujem svoje izvore, iako ima novinara koji bi to prodali onome ko najviše ponudi. Ali ipak ću dozvoliti sebi da vam opet kažem da je to razlog što sam uporno zahtevao da se vidim s vama lično. U ovom gradu postoje, vi to sigurno i te kako dobro znate, ljudi koji žele da vam naškode. Zbog vašeg ugleda, vaše moći i bogatstva. To se u Peruu ne prašta. Zavist i zlopamćenje ovde cvetaju jače nego i u jednoj drugoj zemlji. Samo želim da vas uverim da oni koji žele da ukaljaju vaš dobar glas i da vam naude nikad to neće učiniti preko mene niti preko *Razotkrivanja*. Možete biti sigurni u to. Ja se ne bavim nitkovlucima i podlostima. Prosto-naprosto, valja da znate na čemu ste. Vaši neprijatelji će se poslužiti ovim i još gorim prljavštinama da vas zastraše i zatraže od vas ko zna šta.

Zastao je da udahne vazduh, i posle nekoliko sekundi produžio, ozbiljno, sležući ramenima:

– Prirodno, da sam se ja upustio u tu prljavu igru i upotrebio ovaj materijal, naši tiraži bi bili trostruko ili četverostruko veći. Ali ostalo je još nekoliko nas novinara

od načela u Peruu, inženjeru, srećom po vas. Da li znate zašto ovo radim? Zato što verujem da ste vi rodoljub, inženjeru Kardenase. Čovek koji preko svojih preduzeća gradi otadžbinu. I da, dok mnogi beže u strahu od terorizma i odnose svoj novac u inostranstvo, vi ostajete ovde, radeći i stvarajući radna mesta, odupirući se teroru, podižući ovu zemlju. Upozoriću vas na još nešto. Ne želim nikakvu nagradu. Kad biste mi je ponudili, ne bih je prihvatio. Došao sam da vam predam ovo da biste svojim rukama bacili ovo đubre u đubre i mogli mirno da spavate. Nikakvu nagradu, inženjeru, osim sopstvene čiste savesti. A sad vas ostavljam. Znam da ste veoma zauzet čovek i ne želim da vam oduzimam dragoceno vreme.

Ustao je, pružio mu ruku i Enrike je, zbunjen, opet osetio na svojoj ruci vlagu što ju je ostavio dodir s tim prstima i tim dlanom, mekanim i vlažnim od znoja. Video je kako taj sitni čovek odmiče ka vratima onim svojim odvažnim i samouverenim korakom, otvara ih, izlazi, i ne okrećući glavu, zatvara ih za sobom.

Bio je tako smušen i nezadovoljan da je sipao sebi čašu vode i iskapio je pre nego što je pogledao fasciklu. Stajala je na stolu, pred njegovim očima, a njemu se činilo da mu ruka drhti dok je skidao elastične trake kojima je bila učvršćena. Otvorio ju je. Šta to može biti? Ništa dobro, ako je suditi po govoranciji tog čoveka. Primetio je da su to fotografije, umotane u providnu svilenu hartiju. Fotografije? Kakve to fotografije mogu biti? Počeo je pažljivo da uklanja svileni papir, ali kroz nekoliko sekundi izgubio je strpljenje, pokidao hartiju i bacio je u korpu za otpatke. Iznenadjenje koje mu je donela prva slika bilo je tako veliko da je ispustio štos fotografija, i one su se skotrljale

sa stola na patos i razletele se na sve strane. Ustao je iz stolice i uzeo da ih skuplja četvoronoške. Dok je to radio, gledao ih je, brzo prekrivajući svaku ponaosob narednom, zabezeknut, užasnut, vraćajući se na prethodnu, prelazeći na onu napred, a srce mu je udaralo u grudima, i osećao je da nema dovoljno vazduha. I dalje je sedeo na patosu, sa dvadesetak fotografija u rukama, listajući ih stalno iznova, ne verujući rođenim očima. Nije moguće, nije. Ne, ne. A ipak, fotografije su tu, govore sve, i kao da kažu još mnogo više od događaja one noći u Ćosiki što sad vaskrsava kad je on mislio da je odavno zaboravio na Jugoslovena i na to.

Bilo mu je toliko muka, osećao se do te mere uzrujano da je, čim se pridigao, stavio štos fotografija na sto, skinuo sako, olabavio kravatu i sručio se u stolicu žmureći. Znoj je liptao s njega. Pokušao je da se smiri, da jasno razmišlja, da nepristrasno razmotri situaciju. Nije mu pošlo za rukom. Pomislio je da može dobiti srčani napad ako se ne smiri. Dugo je sedeo tako, sklopljenih očiju, misleći na svoju sirotu majku, na Marisu, na rodbinu, na partnere, na prijatelje, na javno mnjenje. „Prokletstvo, u ovoj zemlji me znaju svi živi.“ Trudio se da diše normalno, udišući vazduh kroz nos i izdišući ga na usta.

Ucena, naravno. Bio je napravio glupost i postao žrtva zasede. Ali to se dogodilo pre dve godine, možda i malčice više, u Ćosiki, kako se ne bi toga sećao. Je l' se onaj Jugosloven zvao Košut? Zašto te fotografije tek sad vaskrsavaju? I zašto preko te ogavne spodobе? Rekao je da ih nikad neće objaviti i da ne želi nikakvu nagradu, a dabome, to je bio način da mu stavi do znanja da planira sasvim suprotno. Ponavljao je da je čovek od principa da bi ga zatim obavestio da je zapravo bezobziran kriminalac,

koji je naumio da mu vadi dušu na pamuk, da ga opelješi, da ga prestravi mašući skandalom. Pomislio je na svoju majku, na to nadasve dostojanstveno i plemenito lice, izobličeno od iznenađenja i užasa. Pomislio je na reakcije braće i sestara ako vide te fotografije. I srce mu se steglo zamišljajući Marisino lice, još bleđe nego što jeste, belo kao kreč, otvorenih usta i očiju boje neba natečenih od silnog plakanja. Došlo mu je da propadne u zemlju. Mora smesta da razgovara sa Lusijanom. Bože moj, kakav blam. A da nije možda bolje da ode kod nekog drugog advokata? Ne, kakav kreten, nikad ne bi dao te fotografije u ruke ikoga drugoga, samo u ruke Lusijana, svog školskog druga, svog najboljeg prijatelja.

Zazvonio je interfon i Enrike se lecnuo u stolici. Sekretarica ga je podsetila da će uskoro jedanaest sati i da ima sastanak upravnog odbora u Rudarskom društvu. „Da, da, neka me vozač sačeka u kolima kod kapije, evo silazim.“

Otišao je u kupatilo da se umije, i dok je pljusкао lice vodom, razmišljao je, kinjeći sebe: šta bi se dogodilo kad bi te fotografije stigle u svaki kutak Lime preko nekih novina ili nekog časopisa, od onih tabloidnih, što izvlače na svetlo dana prljavštine iz privatnih života? Gospode bože, mora što pre da ode do Lusijana; ne samo da mu je najbolji prijatelj nego je i njegova kancelarija jedna od najuglednijih u Limi. Kako će se iznenaditi i kako će se razočarati u njega neko ko je uvek verovao da je Kike Kardenas uzor savršenstva.

III

VIKEND U MAJAMIJU

Kao što su se bile dogovorile, Marisa i Čabela su se našle na aerodromu *Horhe Čaves* sat i po pred polazak LAN-ovog noćnog leta za Majami. Otišle su u VIP salon da popiju kiselu vodu dok su čekale na polazak. Gotovo sva sedišta su bila zauzeta, ali otkrile su jedan izdvojeni stočić, blizu bara. Marisa je raspustila svoju plavu kosu, pričvršćenu samo jednom trakom, i sad joj je poigravala oko svežeg, nenašminkanog lica. Nosila je pantalone boje cimeta, mokasine i veliku tašnu u istoj boji. Čabela se, naprotiv, brižljivo našminkala, obukla je bleдозелenu suknju, bluzu sa velikim izrezom, kožnu jaknu i sandale. Crnu kosu je uplela u dugu kiku, kao i obično, i ona joj se spuštala niz leđa do struka.

– Baš lepo što ti je Kike dao dozvolu, fenomenalno je što možeš da putuješ sa mnom – kazala je Čabela, nasmešena, čim su sele. – I mnogo lepo izgledaš večeras. Zašto li je to?

– Mislila sam da ću se pomučiti da dobijem dopuštenje i bila sam smislila svakakve priče – nasmejala se Marisa

crveneći. – Tako mi se htelo. Međutim, istog časa je rekao da, samo ti idi. Ali ovih poslednjih dana muž mi se ponaša pomalo čudno. Kao da je hiljadama kilometara daleko, napola odsutan. Nego, kad pričamo o izgledu, i ti izgledaš božanstveno, sa tom izuzetno egzotičnom pletenicom.

– Znam ja odlično šta je Kikeu – dočekala je Ćabela, najednom se veoma uozbiljivši. – Isto što i Lusijanu, tebi, meni i celom svetu, draga moja. Pored svakodnevnih nestanaka struje, bombi, otmica i ubistava, ko još u ovom gradu može mirno da živi? Na svu sreću, bar ovog vikenda ćemo se ratosiljati svega toga. Još se ne zna ništa o Kaćitu?

– Izgleda da su otmičari zatražili od porodice šest miliona dolara – odgovorila je Marisa. – Došao je neki Amerikanac iz osiguravajuće kompanije iz Njujorka, da pregovara. Ima više od dva meseca kako je jadničak nestao, jelda?

– Ja poznajem Ninu, njegovu ženu – potvrdila je Ćabela. – Sirotica je ubijena u pojam. Odlazi kod psihologa. Znaš li čega je mene najviše strah, Marisa? Nije mi zbog Lusijana i zbog mene. Nego zbog moje dve ćerke. Imam noćne more kad pomislim da bi mogli da ih otmu.

I ispričala je Marisi da ona i Lusijano razmatraju ideju da angažuju *Prosegur*, preduzeće za obezbeđenje, da čuva kuću i porodicu, a pre svega njihove dve devojčice. Ali to košta pravo bogatstvo!

– I Kike je došao na tu pomisao, nakon Kaćitove otmice – otkrila je Marisa. – Ali odustali smo, kazali su nam da je to krajnje opasno. Unajmiš telohranitelje, a posle te upravo oni pokradu ili otmu. U kakvoj zemlji nam je zapalo da se rodimo, Ćabelita!

– Izgleda da je u Kolumbiji još gore, Marisa. Tamo ne samo da te otmu nego ti odseku prste ili uši da smekšaju porodicu i ne znam kakve još užase.

– Sva sreća što ćemo provesti tri dana u Majamiju, oslobođene svega toga – rekla je Marisa, skidajući naočare i gledajući prijateljicu svojim plavim očima punim nevaljalstva. Opazila je da je Ćabela malčice pocrvenela, i smejući se da bi to zabašurila, uhvatila ju je za ruku i stegla. Onda je Marisa ispružila šaku, provukla je kroz prijateljčinu kosu i dodala: – Znaš da ti ta pletenica stoji fantastično, zar ne, dušo?

– Premirala sam od straha da nećeš prihvatiti poziv – promrmljala je Ćabela, malo tišim glasom, i opet joj stisnula ruku.

– Ni u ludilu – uskliknula je Marisa i osmelila se da se našali: – Pa znaš da obožavam Majami!

Prasnula je u smeh, i Ćabela za njom. Neko vreme su se tako smejale, obe zajapurene, gledajući jedna drugu u oči saučesnički i sa tračkom drskosti, prikrivajući zbunjenost koju su osećale.

Kao i obično, biznis klasa na LAN-ovom letu bila je prepuna. One su imale rezervaciju u prvom redu, tako da su bile malo izolovane od ostalih putnika. Ni jedna ni druga nisu htele da večeraju, ali su popile po čašu vina. Tokom pet sati leta pričale su o svemu i svačemu, osim o događaju od one noći, mada bi ih izgleda neka aluzija naprasno podsetila na to i tada bi, uz nervozan kikot, skrenule razgovor na drugu temu. „Šta će se desiti u Majamiju?“, pitala se Marisa, zatvorenih očiju, osećajući povremeno da je savladava san. „Hoćemo li i dalje